

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูและเพศ ตลอดจนกิจกรรมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง
3. เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีเพศต่างกัน หรือกิจกรรมระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ

สมมติฐานการวิจัย

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย จะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
3. การอบรมเลี้ยงดูต่างรูปแบบจะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันที่เพศต่างกัน หรือมีกิจกรรมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่สุ่มมาจากประชากรจำนวน 505 คน นักเรียนชาย 262 คน นักเรียนหญิง 243 คน ใน 7 ห้องเรียน โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษาจากการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 1 ฉบับ และฉบับย่อย 6 ฉบับ
2. แบบสอบถามวัดการยอมรับเลี้ยงดู 1 ฉบับ และฉบับย่อย 3 ฉบับ
3. เครื่องเทปบันทึกเสียง
4. เทปบันทึกเสียง
5. นาฬิกาจับเวลา
6. ปากกาหมึกแห้งสีน้ำเงิน 1 โหล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยให้คำเนิการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้นักเรียนเป็น
กลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำกระดาษคำตอบที่รวบรวมมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3 มาวิเคราะห์ด้วยมือและใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SAS

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และความแปรปรวน (s^2) ของคะแนนที่วัดได้จากกลุ่มต่าง ๆ
2. วิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนโดยใช้วิธีการทดสอบของบาร์ทเลทท์ (Bartlett's Test)

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางที่มีข้อมูลในแต่ละเซลล์ไม่เท่ากันโมเดลกำหนด 2×3 (เพศ \times รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู)
4. ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')
5. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในกรณีที่มีตัวแปรตามหลายตัวที่มีข้อมูลในแต่ละเซลล์ไม่เท่ากันโมเดลกำหนด 2×3 (เพศ \times รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SAS

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหกด้านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหกด้านไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนหญิงมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หัวด้านและมีองค์ประกอบด้านความกล้าซักถามใจไม่แตกต่างกัน
7. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

8. ไม่มีกิจกรรมร่วมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศต่อองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

อภิปรายผล

จุดประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูและเพศ ตลอดจนกิจกรรมร่วมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบจำนวน 3 สมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยจะให้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยลำดับดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 7 พบว่า มีชนิดพิเศษของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่าความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล จากการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณดังปรากฏในตาราง 13 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารี เพชรสุด (Petchpuđ, 1982) ซึ่งพบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย ทั้งนี้เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูกด้วยความยุติธรรม ให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของลูก รวมทั้งให้สิทธิลูกในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฝึกให้ลูกรู้จักพึ่งตนเอง และมีความเชื่อมั่น ตลอดจนให้ความร่วมมือช่วยเหลือตามโอกาสอันสมควร ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่เอื้อต่อการพัฒนาการและสร้างลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่สังคมปรารถนาในตัวเด็กได้ดีที่สุด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529 : 170) เช่นในเรื่องเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์นั้นจากการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย

(ชัชวาล พรธาดาวิทย์, 2524, พงษ์ศิริ ที่ว่าจา, 2527) หรือในเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย (บัณฑิตา ทักคู้คม, 2523, วิวาห์วัน มูลสถาน, 2523) และจากการศึกษาเรื่องการปรับตัวนั้นก็พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสามารถปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย (สมาน กำนัน, 2520) เช่นเดียวกัน อันน่าจะรวมไปถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่สำคัญยิ่งของเด็กที่ช่วยในการพัฒนาประเทศ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2518 : 35-41) ด้วยเช่นกัน ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่กล่าวมาแล้วนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่สังคมต้องการให้มีในตัวเด็กมากที่สุด แต่ถ้าจะมองกลับไปยังลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่สังคมต้องการให้มีในตัวเด็กน้อย เช่นความก้าวร้าวจากการศึกษาที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ (ประพันธ์ สุทธาวาส, 2519) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่สังคมพึงปรารถนาได้สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย และในทางกลับกันการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพที่สังคมไม่พึงปรารถนาน้อยกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามรูปแบบมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังปรากฏในตาราง 9) เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่า แตกต่างกันทั้งหกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังปรากฏในตาราง 10) และเมื่อได้ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณดังปรากฏในตาราง 15 ถึงตาราง 20 แล้วพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหกด้านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการศึกษาของผู้ใด เนื่องจากยังไม่ได้มีการศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้ง

ทหด้านโดยตรง แต่ถ้าจะพิจารณาถึงการศึกษาที่ใกล้เคียงกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางด้านแล้วก็พบว่าได้ผลเหมือนกัน เช่น จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น สอดคล้องกับการศึกษาของมัสเสน, ทองแก้ว และ เทแทน (Mussen, Conger and Kagan, 1974 : 409) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความกระตือรือร้นสูง ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะขาดความกระตือรือร้น สำหรับผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกล้าตัดสินใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลที่ได้คล้ายคลึงกับแนวคิดของประณต เล็กสวาสต์ (2517) และการศึกษาของกรอลนิก (Grolnick, 1986 : 1152-B) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ส่งเสริมให้ลูกมีความเป็นอิสระซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้ลูกมีความกล้าตัดสินใจสูง และจากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น สอดคล้องกับการศึกษาของมัสเสนและคนอื่น ๆ (Mussen and Others, 1984 : 412) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามรูปแบบคือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือจะพิจารณาไปถึงองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็ตาม และถ้าพิจารณาถึงผล

ของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่มีต่อลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพทั้งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนาอื่น ๆ ดังที่กล่าวมาด้วยแล้ว ก็สามารถสรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ดีที่สุดในปัจจุบัน

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน (ดังปรากฏในตาราง 13) ผลที่ได้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของผู้ใดโดยตรง แต่ถ้านำไปเปรียบเทียบระหว่างการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แล้ว จะได้ผลใกล้เคียงกัน นั่นคือการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบจะส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เช่น จากการวิจัยของสมาน กำเนิด (2520 : 35) ที่พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529 : 176-177) และวราภรณ์ รัถวิชัย (2529 : 12-13) ก็ได้ให้แนวคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย จะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความศรัทธา เริ่มสร้างสรรค์ ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาคำต่าง ๆ ใต้ และมักจะยอมแพ้ต่ออุปสรรคได้ง่าย ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งเป็นบุคลิกภาพแบบหนึ่งจึงได้ผลเช่นเดียวกัน และจากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหมดด้านไม่แตกต่างกัน (ดังปรากฏในตาราง 15 ถึงตาราง 20) นั้น แม้ว่าผลดังกล่าวจะไม่สอดคล้องกับการศึกษาของผู้ใด เนื่องจากยังไม่ได้มีการศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหมดด้านโดยตรง แต่ถ้าพิจารณาถึงการศึกษาที่ใกล้เคียงกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์บางด้านแล้วก็จะพบว่าได้ผลเหมือนกัน เช่น จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของวราภรณ์ รัถวิชัย (2529 : 13) ที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย ทำให้เด็กขาดความกระตือรือร้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของเรทเก้ (นิภา นิธยาณ, 2530 : 135 อ้างอิงมาจาก Radke, 1946) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

กวดขันและแบบปล่อยปละละเลยทำให้เด็กขาดความกระตือรือร้น ส่วนในเรื่ององค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองนั้น แม้ว่าจะไม่มีการศึกษาถึงผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยที่มีต่อองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านนี้โดยตรงหรือใกล้เคียงกันมากนัก แต่ถ้าพิจารณาถึงผลการศึกษาของ เชียร์, แมคโคบี และเลวิน (Sears, Maccoby and Leven, 1957) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและการยอมรับ เด็กซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กมีความรับผิดชอบสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ โดยไม่ได้กล่าวถึงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ นั้นคือการอบรมเลี้ยงดูแบบใด ถ้าจะมีก็คำว่าแบบอื่น ๆ หมายถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยแล้วก็จะพบว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบไม่ส่งผลให้นักเรียนมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองแตกต่างกันนั่นเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงมีซิมิลี เลขคณิตของการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองรูปแบบแล้วก็พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีมีซิมิลี เลขคณิตสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันน่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 7 พบว่า มีซิมิลี เลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่า ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล เมื่อเปรียบเทียบมีซิมิลี เลขคณิตแล้วพบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของคอลลาร์ด (มัวร์ตัน ตรีรัตน์พันธ์, 2516 : 19 อ้างอิงมาจาก Collard, 1968) มาลา วิรุณานนท์ (2515) เมธี โพธิพันธ์ (2523) รสา สุกุมารพันธ์ (2516) และอนันต์ จันทร์แก้ว (2514) ที่พบว่าเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศชาย แต่

คัดค้านกับแนวคิดและผลการวิจัยของแมคเคลลแลนต์ (McClelland, 1961 : 373) อนาสตาซี (ประสาธ บัณฑิตวงศ์, 2516 : 23 อ้างอิงมาจาก Anastasi, 1971 : 428) กฤษณี ศรีสุทธิสะอาด (2516) เปรมจิต ทศตะ (2516) และวรรณิ์ รักธรรม (2515) ที่พบว่าเพศชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศหญิง ซึ่งจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ที่พบว่านักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น น่าจะมีสาเหตุเนื่องมาจากการกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจัดเป็นวัยรุ่นตอนต้น การพัฒนาการของนักเรียนในวัยนี้ นักเรียนหญิงจะเจริญเติบโตเร็วกว่านักเรียนชายทั้งทางร่างกายและจิตใจ จึงทำให้นักเรียนหญิงมีความคิดความอ่านสูงกว่านักเรียนชาย และส่งผลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าด้วย แต่ถ้ากลับไปพิจารณาผลการวิจัยบางชิ้นที่พบว่า นักเรียนชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนหญิงดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าการวิจัยดังกล่าวผ่านมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งในสมัยนั้นพ่อแม่ในสังคมไทยมักจะอบรมเลี้ยงดูลูกทั้งสองเพศแตกต่างกัน ลูกผู้หญิงมักจะได้รับ การอบรมเลี้ยงดูที่สงบเสงี่ยม เข้มงวด อยู่ในกรอบของประเพณี ชาติความเป็นอิสระในตัวเอง เพราะสังคมไทยถือว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง จึงไม่ได้ฝึกอบรมให้ผู้หญิงริเริ่มกระทำสิ่งใหม่ ๆ ที่แปลกไปจากค่านิยมของสังคม รวมทั้งมักจะถูกห้ามปรามในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าผู้ชาย เช่น ห้ามไม่ให้วิ่งเล่นหรือต่อสู้กับเด็กอื่น เป็นต้น จึงเป็นเหตุให้พบผลการวิจัยออกมาในลักษณะดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันนี้ในสังคมไทยพ่อแม่จะอบรมเลี้ยงดูลูกโดยมีเจตคติรวมทั้งการปฏิบัติต่อลูกผู้ชายและผู้หญิงเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาก (Petchpud, 1982 : 52) และค่านิยมของสังคมไทยในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ผู้ชายและผู้หญิงมีสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เกือบเท่าเทียมหรือเท่าเทียมกัน ดังนั้นเมื่อนำน้ำหนักของทั้งสองสาเหตุมาเปรียบเทียบกัน โดยที่สาเหตุหลังนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานานและได้มีการเปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวมาแล้ว จึงอาจนับได้ว่าการที่นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายนั้น น่าจะมีสาเหตุมาจากการพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของนักเรียนหญิงในวัยนี้เร็วกว่านักเรียนชายนั่นเอง และจากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนทั้งสองเพศมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หัวด้าน (ดังปรากฏในตาราง 11) คือ ด้านความทะเยอทะยาน ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อตนเอง

การรู้จักวางแผนงาน และด้านความมีเอกลักษณ์ เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตแล้วพบว่า นักเรียนหญิงมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายทั้งหกด้าน เพียงแต่นักเรียนทั้งสองเพศมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกล้าตัดสินใจไม่แตกต่างกันด้านเดียวเท่านั้น ซึ่งผลดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการศึกษาของผู้ใด เนื่องจากยังไม่ได้มีการศึกษาเรื่องเพศกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งหกด้านโดยตรง ในที่มีผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พอจะนำมากล่าวได้หนึ่งด้านคือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนหญิงมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของวรรณิ รัทธรม (2515) กาญจนา ทวีสุภา (2516) และประเพณี เล็กสวาสดี (2517) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของนักเรียนหญิงในวัยนี้มากกว่านักเรียนชายดังกล่าวมาแล้ว และผลของการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนหญิงมีองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความทะเยอทะยาน ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อตนเอง การรู้จักวางแผนงาน และด้านความมีเอกลักษณ์ สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น ก็น่าจะมีสาเหตุมาจากการพัฒนาการของเด็กในวัยนี้แตกต่างกันดังกล่าวมาแล้วด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูต่างรูปแบบจะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันที่เพศต่างกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 7 พบว่า ผลต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามรูปแบบที่เพศต่างกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ แสดงว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันกับเพศที่ต่างกันไม่ขึ้นแก่กันและกัน ดังนั้นสมมติฐานจึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล การที่สมมติฐานไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลอาจเนื่องมาจากเพศที่ต่างกัน มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามรูปแบบนั้น นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายทั้งสามรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู หรือในประเทศไทยปัจจุบันนี้ ทั้งในเมืองและชนบท พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกทุกรูปแบบ

ของการอบรมเลี้ยงดูให้มีเจตคติรวมทั้งให้ปฏิบัติต่อญาติผู้ชายและลูกผู้หญิงเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาก (Petchpu, 1982 : 52) ดังนั้นรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูกับเพศจึงไม่ขึ้นแก่กันและกัน สมมติฐานจึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าไม่มีกิริยาร่วมระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับเพศต่อองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทุกด้านนั้น ก็น่าจะมาจากสาเหตุการปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูกรวมทั้งเจตคติของพ่อแม่ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับพ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

1.1 จากผลการวิจัยทำให้รู้ว่าการอบรมเลี้ยงดูต่างรูปแบบจะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูอย่างจริงจัง และจากผลการวิจัยที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย เพราะฉะนั้นในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พ่อแม่ควรใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เพื่อให้เด็กมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ไม่ควรจะใช้การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามความเคยชินหรืออบรมเด็กตามที่ตนเองเคยประสบมาก่อน ส่วนครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ก็ควรจะปลูกฝังหรืออบรมนักเรียนรวมทั้งใช้วิธีการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบของประชาธิปไตย เพราะการเรียนการสอนรวมทั้งลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องจะมีผลต่อนักเรียนได้โดยตรงและจากการลอกเลียนแบบ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ใช้สื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรได้ตระหนักและพยายามปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้แก่ นักเรียนชายให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงผลของการอบรมเลี้ยงดูและเพศกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัดทางการเรียน ค่านิยมทางสังคม ทัศนคติ และจริยธรรม เป็นต้น

- 2.2 เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหรือรายได้ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งโครงสร้างของครอบครัว จะส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ ดังนั้นถ้าสามารถได้ข้อมูลดังกล่าวจากเด็กอย่างถูกต้องก็ควรจะนำตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาด้วย
- 2.3 ควรศึกษากับเด็กระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษาและอุดมศึกษา ด้วย
- 2.4 ควรศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยแบบทดลอง โดยศึกษาไปถึงรายละเอียดที่เป็น องค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วย
- 2.5 เนื่องจากระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จากผลการวิจัยต่าง ๆ ยิงขัดแย้งกัน จึงควรทำการวิจัยซ้ำเพื่อหาข้อสรุป
- 2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่ ถ้าทำได้ ควรใช้วิธีสังเกตปฏิบัติการร่วมระหว่างพ่อแม่กับนักเรียนจริง ๆ
- 2.7 ถ้ามีทุนและเวลามากพอควรจะทำการศึกษาระยะยาว